

44 günlük Vətən müharibəsindəki zəfərdən dərhal sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə başlayan bərpa işləri sırasında hava limanlarının tikintisi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

İlk növbədə uçuş-ənmə zolağı 3 kilometr, eni 60 metr və perronunun sahəsi 60 min kvadratmetrə qədər olan Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı istifadəyə verildi. Sonra uçuş-ənmə zolağı 3 kilometrə bərabər olan Zəngilan Hava Limanı inşa edildi. Üçüncü hava limanı isə Laçın rayonunda tikilir.

Füzuli və Zəngilan Hava limanlarının hər ikisinin açılışında dövlət başçısı İlham Əliyevlə yanaşı, qardaş Türkiyənin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan da iştirak edib. Həm də bu hava limanlarına ayaq basan ilk qonaq Rəcəb Tayyib Ərdoğan olub.

Laçın Hava Limanı Azərbaycanın dəniz səviyyəsindən ən hündürdə yerləşən aeroportu olacaq. Uçuş-ənmə zolağının uzunluğu 3 kilometr olacaq hava limanında 6 təyyarə dayanacağına inşası nəzərdə tutulur. Kəlbəcər rayonu ərazisinə hava nəqliyyatı ilə gediş-gəlişi asanlaşdıracaq aeroportun üstünlüyü həm də ondadır ki, o, Laçın şəhərinə 30, Kəlbəcərə 60, Şuşaya isə 70 kilometr məsafədə yerləşir. Uçuş-ənmə zolağı isə standart ölçülərə uyğun formada tikilir.

Digər iki hava limanında olduğu kimi, bu limana da bütün növ təyyarələr, o cümlədən ağır yük təyyarələri enə biləcək. Dünya tarixində bu cür çətin relyefi olan ərazidə bəlkə də ilk dəfə hava limanı tikilir. Çünki aeroportlar, adətən, düzənlik ərazidə tikilir. Amma Laçında düzəngah ərazi mövcud olmadığı üçün hava limanı yeganə münasib yer olan Ovçu kəndində inşa edilməyə başlayıb.

Prezident İlham Əliyev bu yaxınlarda Laçın rayonuna xüsusi nümayəndə təyin etdiyi Məsim Məmmədov qəbul edərkən sözügedən hava limanının çox çətin şəraitdə tikildiyini vurğuladı: "Biz vaxt itirmədən Laçın şəhərinin yenidən qurulması prosesinə start verək. Artıq iki ildən

İqtisadi güc

Yeni beynəlxalq hava limanları Azərbaycanın logistik və nəqliyyat mərkəzi kimi statusunu daha da möhkəmləndirəcək

çoxdur ki, Laçın rayonunun yenidən bərpası ilə bağlı işlər aparılır, bir çox işlər görülüb. Bildiyiniz kimi, Laçın rayonunda beynəlxalq hava limanı inşa edilir. O bölgədə heç vaxt hava limanı olmamışdır və hava limanının yerini müəyyən edərkən böyük çətinliklərlə üzləmişdik. Çünki orada uçuş-ənmə zolağının inşası üçün düz yer tapmaq mümkün olmadı. Biz dağları kəsərək və böyük torpaq işlərini həyata keçirərək bütün dağlıq ərazilərdə, dağlarla əhatə olunan ərazilərdə beynəlxalq hava limanı inşa edirik. Yəqin ki, gələn ilin sonunda, ya da 2025-ci ilin əvvəllərində hava limanı istismara veriləcək".

Bəs Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdakı bu hava limanları Azərbaycan üçün nə dərəcədə əhəmiyyətlidir? Ötən ilin yayında Prezident İlham Əliyev Laçın Hava Limanının təməlini qoyarkən bu sualı belə cavablan-

dırmışdı: "Bu hava limanlarının həm yüklər, həm sərnəşinlər, eyni zamanda hərbi təyinatı da, təbii ki, göz önündədir. Biz daim hazır olmalıyıq, daim öz hərbi gücümüzü artırmalıyıq, hərbi infrastruktur yaratmalıyıq və yaradıyıq, o cümlədən hava limanları bizim hərbi məqsədlərimizə də xidmət edəcək".

Əlbəttə, həmin ərazilərdə yerləşən hərbi hissələrimizin təminat və təchizatının həyata keçirilməsi, qoşunlarımızın sürətli manevrinin təmin edilməsi baxımından hava limanlarının əhəmiyyəti kifayət qədər böyükdür. Hərbi əməliyyatlar baxımından isə Laçını xüsusi qeyd etmək lazımdır. Çünki tarixi zəfərdən sonra da düşmən dinc durmur, fürsət düşdükcə tərribatə əl atır. Ona görə də Hayastanla sərhəd olan Kəlbəcər və Laçına yaxın ərazidə hava limanının olması vacibdir. Onlar həmçinin savaşa istifadə olunan PUA-lar

və "Bayraktar TB-2" uçuş aparatlarının effektiv uçuş məsafəsini daha da genişləndirir. Çünki bu texnologiyaların effektiv idarə məsafəsi 150 kilometrdir.

Hər üç hava limanı yükdaşıma, xüsusən də beynəlxalq yükdaşıma üçün də çox səmərəlidir. İşğaldan azad edilmiş rayonların isə çox böyük sənaye potensialı var. Hava limanları vasitəsilə həmin ərazilərdə istehsal olunacaq sənaye məhsulları asanlıqla dünya bazarlarına çıxarılaçaq. Zəngilan Hava Limanı Zəngəzur dəhlizi üçün vacib şərt olduğu üçün bu istiqamətdə də yükdaşıma zamanı xərclər azalacaq, vaxt itkisinə yol verilməyəcək. Eləcə də üçüncü ölkə ərazisindən istifadə etməyə də gerek qalmayacaq.

Məlumdur ki, böyük zəfərdən sonra Qarabağ daxili və xarici turizm üçün böyük maraq kəsb etməyə başlayıb. Yeni hava limanlarının

Laçın, Kəlbəcər və Şuşaya yaxın olması turistlərin həmin ərazilərə təyyarə ilə səfər etmələrini şərtləndirəcək. Məsələn, çətin relyef olan Şuşa, Kəlbəcər, Laçına getmək istəyən Azərbaycan vətəndaşına, yaxud xarici turistə təyyarə ilə uçuşa şərait yaradacaq ki, bu, həm də vaxta qənaət demək olacaq. Ümumiyyətlə, hər üç beynəlxalq hava limanı Şərqi Zəngəzur və Qarabağda turizmin inkişafına təkan verəcək. Bu, eyni zamanda regionu beynəlxalq aləmdə daha yaxşı tanıdacaq.

Bir sözlə, çəkinmədən demək olar ki, Füzuli, Zəngilan və Laçın Beynəlxalq Hava limanları Azərbaycanın logistik və nəqliyyat mərkəzi kimi statusunu daha da möhkəmləndirəcək. Onların qısa bir müddətdə tikilməsi isə iqtisadi möcüzədir.

*Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*